Brázda

1/ 1992-93

BRÁZDA 1/1992-93

Obsah:

Slovo úvodem - *Mons. Karel Vrána* 1
Diakonát - rozhovor s naším diakonem Mirom - *Blažej Štrba* 2
Společné jsme se vydali na křížovou cestu - *P. Pavel Ambros* .. 3
Od poutního domu k papežské koleji - *Mons. Jaroslav Polc* 4
Povolanie - *Marián Gavenda* 7
Hranica dvou svetou - *Roman Malych* 8
Čo s nesústredenosťou pri modlitbe? - *Marián Gavenda* 8
Základ priateľstva - *Roman Malych* 10
Pod jednou strechou - *Róbert Urland* 11
Každý deň je dar - *M. Delbrel* 11
Kronika - *Jiří Plhoň* 12
Z hodin filosofie 14
Italsky levně a kvalitně - *P. Eduard Krumpolc* 14
Chvíľočku - *Blažej Štrba* 15
Z hodin teologie 15
Inzerce Nepomucena 16
Erb Nepomucena - *P. Zdeněk Mareš* ..... obálka

Brázda, časopis nepomucenských bohoslovců. Redakční rada: Jiří Plhoň, Blažej Štrba, výtvarná spolupráce: Vojtěch Brož, Zdeněk Mareš. Za obsah článků odpovídají autoři.

Naše adresa: Pontificio Collegio Nepomuceno,
Via Concordia 1,
00183 ROMA
ITALIA

V Římě o svátku sv. Karla Boromejského, dne 4. listopadu 1992

L E C T U R I S S A L U T E M

I tato naše BRÁZDA spojuje dvě souvratě nepomucenského pole. Vychází z minulosti. Vnáší její třiašedesátiletou tradici do přítomnosti a zúrodňuje tak náš dnešek. Opřena pevně o živou paměť směřuje do budoucnosti k souvrati naděje. Listopad je jejím zvláštním měsícem. Je to měsíc předznamenaný liturgickou vzpomínkou na naše zemřelé. Nemůžeme v naší listopadové BRÁZDĚ nevzpomenout všech těch, kteří nás předešli do věčného domova a jejichž jména jsou navždy vepsána do dějin Nepomucena. Vděčně vzpomínáme na zemřelé rektory Mons. Fermanda Rovedu a Mons. Alfreda Bontempiho, na předčasně zesnulého vicerektora Mons. Černého. Do modliteb zahrnujeme také naše zemřelé Otce spirituály, naše řeholní Sestry a exalumny. Jejich počet se za šedesát let trvání Nepomucena rozmnožil. Nemohu je zde vypočítat jmenovitě. Přesto bych rád vzpomenul - jakoby zástupně za všechny ostatní - alespoň na některé z nich. Dne 4. prosince tomu bude už dvacet let, co zemřel dlouholetý vicerektor a kanovník u Panny Marie Větší Mons. Josef **Bezdíček.** Narodil se v Chocni 28.10.1902. Jako alumnus české koleje Bohemicum studoval v Římě, kde byl 12. března 1927 vysvěcen na kněze pro královéhradeckou diecézi. Po krátkém působení ve vlasti jako

sekretář biskupa Mořice Píchy nastoupil po Mons. Černém na místo vicerektora v Nepomucenu. Jeho úkol nebyl snadný. V čase druhé světové války se staral o zabezpečení kolejní od vlasti odloučené komunity. Byla to předně jeho zásluha, že hned po válce roku 1945 se kolej opět naplnila novými bohoslovci ze všech diecézí našich zemí. Po komunistickém převratu r. 1948 vyvstaly nové, «exilové» starosti i pro vicerektora Bezdíčka. Zvládal je svým způsobem, který jsme my nezkušení alumni tehdy nechápali. Teprve s odstupem času můžeme lépe ocenit heroický zápas Mons. Bezdíčka o přežití koleje. V našem dnešním vzpomínání se stal téměř mýtickou postavou v dějinách Nepomucena. Je to dobrý mýtus, který k nám mluví o integrální «přesnosti», tak často nám připomínané vicerektorem Bezdíčkem. Je to mýtus, který odestírá neúnavnou pracovitost, starostlivou péči, houževnatou vytrvalost. Taková byla láska Mons. Bezdíčka k Nepomucenu. Vzpomínáme také na našeho spirituála P. Václava **Feřta**, T.J. Narodil se 23.12. 1903 v Zámosti-Rožďalovicích. V Nepomucenu působil od 1945 do 1951. Stál při naší koleji až do smrti 4.4.1986. Byla jeho velkou láskou. Vepsal se do naší paměti svými duchovními exhortami, abychom se «zcela a úplně» odevzdávali do služeb království Božího. S tradicí Nepomucena je spojena i **Sr. Nolaska** z Kongregace sv. Karla Bor. Po dlouhá léta se obětavě a horlivě starala spolu se svými Sestrami o domácí práce i o zdraví alumnů. Jí i všem Sestrám Boromejkám vděčíme za jejich tichou každodenní, skoro neviditelnou práci, která umožnila Nepomucenu přežít doby «temné a chmurné». Nemohu nevzpomenout na Sr. **Gemmu** z polské Kongregace Matky Božího Milosrdenství. Zemřela tragicky 7.9.1987 v předvečer Narození Panny Marie ve věku 36 let při vykonávání své obětavé služby v Nepomucenu. Pamatujeme její tichou radostnost, promodlenou usměvavost a sesterskou vstřícnost.

Nevím, zda jste si všimli, že naše listopadové «brázdové» vzpomínání na nepomucenskou tradici a na ty, kteří ji vytvářeli, vlastně prolamuje a převrací horizontální stavebnost empirického času. Třiašedesát let Nepomucena patří minulosti, která je za námi. Stojíme k ní jakoby zády. Však ti, kteří tuto minulost hnětli a stvárňovali - ti, kteří zakládali nepomucenskou tradici, nás předešli do absolutní budoucnosti. Oni sami i jimi založená nepomucenská tradice jsou před námi. Jsme k nim a k jimi vytvořené tradici obráceni čelem jako k naší souvrati. Jsou tváří naší **naděje.** Tato z tradice vyrůstající naděje nám umožňuje dívat se s důvěrou na všechny proměny dneška a rozeznávat na obzoru zítřka nové možnosti, které čekají na uskutečnění. Čekají, abychom je pevně uchopili a tvořivě naroubovali na živý kmen naší tradice zaručující identitu Nepomucena. "In te, Domine, speravi..."

S nepomucenským pozdravem

Karel Vrána, rektor

Řím, listopad 1992

Diakonát.

Sobota 28. II. tohto roku bol tu v Nepomucene zvlášť slávnostný deň. No jedinečným spôsobom sa týkal Mira Varša - jadného z nás. Ako bohoslovec nitrianskej diecézy prijal z rúk otca biskupa Hrušovského diakonskú vysviacku po troch rokoch štúdia na bratislavskej fakulte a jeden a pol roku štúdia na Lateránskej univerzite tu v Ríme. A tak ešte plného dojmov som ho "vyspovedal".

- Čo pre teba znamená táto chvíľa, práve v dňoch štúdia a pobytu v seminári, v Ríme?

- Je to pre mňa úsek cesty, na ktorú som sa vydal už skôr. A nie sám. Som presvedčený, že k tomuto ma volá sám Pán, ktorý je stále so mnou. Včera to bola akási zastávka na tejto ceste, s pohľadom za seba i dopredu, ale predovšetkým dopredu.

- Snažíš sa teda odpovedať na volanie Boha. Ako si poznával jeho hlas doteraz?

- Myslím, že najviac ma oslovil Boh cez ľudí, cez rodičov a priateľov.

- Každý vníma okolitý svet svojim spôsobom. Človek, zvlášť mladý, neustále hľadá odpovede na rôzne otázky. Ako ty prežívaš hľadanie?

- V živote je hľadanie taká normálna skutočnosť, že život bez neho by nebol normálny.A kto hľadá úprimne, myslím, že v zásade sa nikdy nepomýli. Kto hľadá, ten nájde.

- Poznáš iste aj temné a ťažké chvíle života...

- Je mi to veľmi blízke i teraz. Slabosť a akúsi roztrasenosť prežívam už viac týždňov. Radosť a nadšenie nie sú mi práve najbližšie. Rastie vo mne strach práve z tejto nevládnosti. A to je tá chvíľa,keď môžem cítiť Ježiša bližšie, môžem ho takto poznať, že on je vždy tak blízko, že si to ani neviem predstaviť. Práve vtedy, v ťažkostiach, i keď to nie je ľahké, môžeme prežívať Božiu prítomnosť.

- Si známy svojou nepoddajnosťou a vytrvalosťou v štúdiu gréčtiny, aby si mohol čítať Sväté Písmo v pôvodine. Aký je tvoj motív?

- Moje rozhodnutie má jednoduchý dôvod. Už v prvom ročníku som chcel čo najviac poznať Ježiša. A jedným z takýchto prameňov je práve aj Sväté Písmo.

Nech teda Kristus, ktorého chceš poznať, je tvojim učiteľom. Vyprosujú spolubratia.

Dnes už Miro študuje na Pápežskom biblickom inštitúte tu v Ríme.

Pripravil Blažej Štrba

Společně jsme se vydali na křížovou cestu

Jakub jako první vstal a vzal kříž, velký, dřevěný kříž, kříž v životní velikosti. Položil ho na ramena a pod palmami, v ruchu bouřících automobilů, tepu velkoměsta, nepatrný ostrůvek se tiše vydal na Jeho křížovou cestu. Hořící svíce osvětlují soustředěné tváře, srdce pokleká před prvním zastavením. Slova Písma, důvěrně známá a plynoucí z úst svým pravideným rytmem, před nás staví a nás staví do tajemství sestoupení Slova do naslouchajícího ticha a adorace.

Před námi a kolem nás, podobně jako v nás se tyčí domy se svými osudy. Nejsou to ještě vůbec ani týdny, kdy z jednoho okna zaznělo zoufalý výkřik ženy, která skočila dolů z okna na dlažbu ulice, kde vytekl s jejím krví i život.

Kříž putuje do dalších rukou, Cyril, Vojtěch, Honza, Fero, Tono...kříž je v našich rukou, na našich ramenách. Kdo snad může pojmenovat všechny jednotlivé kříže, jak se jich mohu dotknout, v jednotlivých tvářích a srdcích, jak jsou neuchopitelné a skryté. Kdo za těmi tvářemi, mladými, neopakovatelnými, inteligencí proměňující se v moudrost, kdo může kdy všechno vyslovit a přijat? Kdo z lidí na cestě vzhůru do Jeruzaléma mohl tušit, cítit a nést spolu s ním? Šimon? Maria? Já? Syna Otec, Otec a Syn.

Kříž, který se předává, bes sentimentu, jaksi chlapsky, statečně, samozřejmě, bez nádechu falešnosti, prostince, jsem zde, abych ho vzal zase já. Možná chvíle váhání, nejistoty, nerozhodnosti, tak jdeme kolem naší koleje z křížem, který je vlastně jeden jediný, který je zde vztyčen naší vírou a v naší víře, který je nám dán jako maják uprostřed nejistoty. Myslím na ty vzdálené a vzdalující se a ptáme se: proč a jak dlouho?

Je zde přítomen, je zde přítomen, ne nemyslím tento velký dřevěný kříž, který nás provázel po zahradě, pod palmami, v přicházejícím jaru. Ještě to nevíš, netušíš, nechápeš? Nemyslím nyní Jeho kříž, mnohotvárnou a životodárnou podobnost tohoto dřeva spásy, stromu, z kterého vychází život. Ne ještěje třeba jít dále.

Je zde On, který ho nese. Když se díváš ze střechy na Řím, ze střechy pod sebe do zahrady i dovnitř našeho domu, mám před sebou nás všechny, kteří jsme se dotýkali, nesli, vzali či políbili tento kříž, byli jsme opět velmi, velmi blízko Světlu, Slovu, Síle a Životu. Je třeba vidět kříž, který nám klade na ramena naše vzájemná přítomnost, je třeba nastavit ramena kříži, který berem spolu s voláním Božím, opouštěním a přijímáním, je třeba vzít na sebe i umírání spolu s Ním. Ale jen proto, abychom zahlédli Jeho, tehdy je kříž křížem, když vidíme Otce Jeho očima, když ho chválíme Jeho ústy, když se ho dotýkáme jeho rukama. Nyní i na věky.

P. Pavel Ambros

Bez znalosti historie nelze pochopit přítomnost a nadít budoucnost.

OD POUTNÍHO DOMU K PAPEŽSKÉ KOLEJI

(pokračování)

A pak nastal jediný Svatý rok, kdy dům patrně poprvé a naposled plně posloužil chudým a nemocným poutníkům ze zemí Českého království: z Čech, Moravy, Slezska, Horní i dolní Lužice a snad i Braniborska. V roce 1389 zavedl totiž na žádost pražského arcibiskupa Jana z Jenštejna papež Urban VI. nový svátek Navštívení Panny Marie, jež měla svými přímluvami přinést církvi už deset let rozdělené papežským rozkolem dávnou jednotu, a poněvadž novým svátkem se měla zahájit duchovní obroda v církvi, bez níž nebylo možno jednotu dosáhnout, vyhlásil kvůli svátku na rok 1390 i mimořádný Svatý rok.

Mezi českými poutníky samozřejmě nechyběl ani Jan z Jenštejna, ani jeho generální vikář Jan z Pomuku, někdejší rektor Karlovy koleje v Praze Mikuláš řečený Rakovník a řada dalších. Někteří z nich v Římě zemřeli a byli pochováni na poutnickém hřbitově Campo Santo poblíž Svatopetrské baziliky. Byl mezi nimi mistr Mikuláš, Jenštejnův milovaný šlechtic Heršík a farář z Načeradce. Zdá se však, že tito poutníci si najímali soukromé domy a nepoužívali pohostinství hospice. Ten jistě zdarma pohostil a dal útulek mnoha jiným - chudým a nemocným, kteří tak nezůstali téměř bez pomoci jako blahoslavená Dorota z Montau, která připutovala až z Pruska a když v Římě onemocněla, byla ponechána sobě samé a tém, kteří se jí z milosrdenství ujali.

Ještě v roce 1400 se Češi mohli zúčastnit Svatého roku. Nebylo jich patrně tolik jako v roce 1390, poněvadž kvůli nepokojům papež Bonifác IX. jej zavčas nevyhlásil a vůbec se tvářil nejistě. Urban VI. totiž nadále zkrátil údobí mezi dvěma svatými roky na 33 let, a tak se nové jubileum mělo slavit až v roce 1423. Nastával však konec století, křesťané naléhali a Bonifác IX. jim nakonec i pro rok 1400 odpustky jubilea potvrdil.

Další osudy Českého hospice se čtou ponejvíce v soudních knihách a listinách procesních, ač by jistě byly zajímavější zprávy o denním životě, o působení bratrstva starajícího se o poutníky. Dobré skutky bývají však většinou zapsány jen v knize života.

Co se s hospicem dělo dále? Utrpěl nějak hmotně, když byly v roce 1394 během panského odboje proti Václavu IV. poplenény rožmberské statky? Pocítil nějakou újmu po roce 1415, kdy se syn Jindřicha z Rožmberka Oldřich přidal i s matkou k husitům, jichž se však zase později zřekl? Trpěl snad boji římských šlechtických rodin, jejichž dějištěm byly městské ulice? Nebo snad byl zaplaven Tiberou, která

často vystupovala z břehů, od nichž dům nestál daleko? Byli jeho obyvatelé trápeni malárií, která se občas proměnila ve skutečnou epidemii?

Největší škodu Českému hospici nezpůsobily ani zátopy, ani epidemie, ba ani nepokoje v Římě, ale daleké husitské války. Ty rázně zastavily poutě do Říma, cesty českých duchovních k papežskému dvoru, ale také podporu zajištěnou Rožmberky v listinách potvrzených pražskými arcibiskupy. Další dějiny Českého hospice se omezují na zmínky týkající se majetkových sporů nebo na úsilí podnikavých jednotlivců, pro něž být správcem domu znamenalo nabýt osobních zisků, a to v době, kdy Čechy i patroni domu začínali být příliš vzdálení.

Jak dlouho zlatník Zdislav dům spravoval, nelze zjistit. V roce 1425 byl správcem domu jakýsi licenciát práva Adam z Bichor, pocházející z Čech. Z jeho působení je známo jen porovnání s vlašským malířem, sousedem domu, Petrem Bartoloměiovým, který o své újmě začal zvyšovat zeď, dělící oba majetky, a opírat o ni střechu, takže na kapitolské římské radnici začal Adam proti němu hledat právo a spor se skončil kompromisem 8. března 1425.

Nástupcem Adamovým byl patrně děkan kostela sv. Mořice v Kroměříži, Jan z Hradce Králové, jehož jméno je známo jenom proto, že si dal v římském Pantheonu - tehdy kostele Panny Marie v rotundě, ověřit opisy listin arcibiskupa Jana Očka a papeže Urbana VI., týkající se domu. Než Jan odešel z Říma, daroval hospici různé předměty, například kalich s paténou, konvičky, oltářní plátna, pražský rukopisný brevíř, ale také své osobní zařízení pokoje k užívání poutníkům.

Michal z Německého Brodu, někdejší farář kostela sv. Vojtěcha na Novém Městě pražském, je osobnost dostatečně známá z kostnického procesu mistra Jana Husa a Jeronýma Pražského - byl jejich tvrdošíjným odpůrcem. Správcem Českého domu se stal po Janovi. Ponévadž do Čech se vrátit nemohl, dal si od papeže Martina V. znovu potvrdit zakládací listiny domu, který dobře spravoval. Zemřel však na Basilejském církevním sněmu. Po něm převzal řízení domu písař papežských listin Jan z Třemošné, který prý chudým do domu se sbíhajícím činil dobře a podle možnosti majetek domu uchoval. Zemřel v roce 1431.

Jeho nástupcem byl karmelitán Jan z Tachova, menší penitenciář papeže Evžena IV., který byl vykonavatelem poslední vůle Jana z Třemošné. Potvrdil jej jako správce domu i císař Zikmund během své korunovace v Římě v roce 1433, poněvadž pocházel z Čech. Byl prý také pečlivým správcem, leccos přikoupil k majetku domu, ale zemřel už patrně v říjnu 1434.

Po něm spravoval dům dominikán Mikuláš z Glejvic, který se ujal domu prý pro nedostatek příslušníků českého národa. Byl menším penitenciářem papežovým, tedy kolegou Jana z Tachova, a kdysi jej ustanovil svým zástupcem Jan z Hradce Králové, takže správa domu mu nebyla cizí. Dal také v roce 1437 pořídit inventář domu, listin a jiných předmětů, které zanechal hospici Jan. Mikuláš získal pro hospic mimo jiné 17 postelí pro chudé, ale zemřel už roku 1438 bez poslední vůle.

Osiřelého hospice se ujal služebník Mikulášův, chudý kněz a papežský penitenciář a beneficiát baziliky svatého Petra, Kašpar Vavřincův z Vratislavi, poněvadž papežský dvůr v té době sídlil mimo Řím. Už 5. ledna 1439 prosil pana Jana z Rožmberka, aby jej jmenoval Mikulášovým nástupcem. Sdělil mu také, že stav budov je takový, že nebude schopen je opravit bez dřívějších platů zasílaných Rožmberky. Pan Oldřich z Rožmberka mu poměrně rychle odpověděl 4. března 1439. Jmenoval jej správcem domu, pověřil ho, aby přijímal do něj jen počestné osoby - patrně myslil na husity a jiné kacíře - ale litoval, že sám pomoci nemůže, neboť mu kacíři způsobili veliké škody a zpustošili statky v okolí Tábora. Patrně měl pravdu, poněvadž obě vsi, Božetice i Oltyně

jsou v okolí Tábora. Oldřich mu dále povolil, aby vylepšil, co se dá, ale že nemá nic odprodávat a jen z činží že smí dům opravovat. Kašpar si však nakonec musil pomoci sám odprodejem některých věcí z hospice. Pak byl za to osočován protivníky, že se z prodeje sám obohatil. Zemřel však na morovou epidemii, která zachvátila Řím právě uprostřed nejslavnějšího Svatého roku renesanční doby v roce 1450. Jeho poslední vůle je datována 14. dubna.

Poutníků z Čech bylo v Římě toho roku asi málo. Jednak byli Češi většinou římské církvi odcizeni, jednak nejistá doba nebyla jistě povzbuzením k dlouhodobé pouti daleko od domova. Ačkoliv tedy vzhledem k jiným zemím putovalo do Říma málo Čechů, přece se jednotlivci na tak dalekou pouť dosud odvažovali. Tak se na ni připravoval ve Svatém roce rožmberský kat, který prý po léta trestal kacíře, i Jan z Lobkovic, a jakýsi Pruman, který dlužil Václavu Hrůzovi z Chelčic dvě kopy grošů a chtěl do Říma putovat "pro své hříchy". Hrůza byl ale přesvědčen, že pouť k ničemu dobrému nepovede a chtěl mít své peníze hned.

Nástupcem a vykonavatelem poslední vůle Kašparovy se stal Jakub z Medzboru, který odmítal ledakomu skládat účty z pozůstalosti svého předchůdce, patrně proto, že správcovství hospice nebylo nevýnosné a že se o ně snažil kdekdo. V Čechách to byl jakýsi kněz Lukáš, jehož vřele odporučoval Oldřichovi z Rožmberka hejtman chebského kraje Hynek Krušina ze Švamberka už 26. září 1447, že prý by byl českému jazyku v Římě prospěšný, aby jako dříve tam český jazyk měl, a tak prý by se měl za něho přimluvit, aby ho papež učinil svým penitenciářem. Ale tehdy nebylo správcovství domu uvolněno. Daleko nebezpečnější byl úředník papežského dvora Jindřich Rorau, který se už dříve snažil zmocnit hospice.

Oldřich z Rožmberka však ponechal hospic Jakubovi z Medzeboru, který, jak se zdá, jej dobře spravoval. Až jeho zaujatí protivníci jej obžalovali, že ze světnice určené k odpočinku a spánku chudých zřídil stáj pro koně a že v hospici jako ve veřejné hospodě víno šenkoval a že vůbec hospic přivedl na mizinu, stejně jako jeho předchůdce Kašpar. Ale odjinud se ví, že v roce 1454 opatřil hospic vším potřebným a když se na nějaký čas vzdálil z Říma, ustanovil s vědomím kardinála Carvajala svými zástupci dva římské faráře a dva vážené měšťany spolu s obyvateli Českého království a kanovníkem Janem Belosem z Vratislavi.

Nepřítomnosti Jakuba z Medzeboru v Římě využil muž, který zřejmě už dávno prahnul po správcovství Českého hospice. Byl to ostřílený úředník papežského dvora, který si tam během dlouholetých služeb nashromáždil řadu titulů: mistr Jindřich Rorau, doktor práv, akolyta nejsvětějšího pana papeže, palatinský hrabě, abreviátor papežských listů, kustos a kanovník vratislavský, kanovník pražského a olomouckého kostela. Už s Janem z Hradce Králové byl o cosi ve sporu.

Zdálo se, že právě v roce 1455 stála jeho hvězda vysoko. Ač byl rodem Slezan, správce Českého království Jiří Poděbradský si jej, pro jeho styky a známosti na papežském dvoře, zvolil za svého prokurátora, patrně ne bez dobrého uvážení. Papežem byl tehdy 20. dubna 1455 korunován 77letý Alonso de Borja, který si zvolil jméno Kalixt III. Ač byl dobrý, moudrý a nestranný, přece jeho slávu zastiňuje přílišná láska k příbuzným a krajanům. Pocházel z Katalánska a po jeho volbě se Katalánci stali postrachem Říma. S nimi se však obratně spojil Jindřich Rorau. Není divu, že jako papežský úředník a také pomocí jejich vlivu mohl ovlivňovat i Kalixta III.

Na něm vymohl jmenování *motu proprio* správcem Českého hospice datované 18. září 1455. S Rorauem byl jmenován správcem i papežův služebník a spolustolovník Jiří Hoppe. Papežské jmenování zřejmě opakuje to, co si sám Rorau do žádosti napsal, totiž že hospic byl

založen Karlem IV., že pro nedostatek osob českého národa v Římě musil být ponechán vlašským správcům - je tu asi narážka na dočasné Medsborem jmenované zástupce -, že správcovství je už od dávné doby uprázdněno a nyní bylo dáno Jindřichovi a Jiřímu. Rorau jistě vylíčil, jak je dům opuštěn, jak je třeba získat nazpět odcizené věci hospice, jak je třeba dům opravit, a k tomu že je třeba vhodného správce, při čemž ovšem ukazoval na sebe, neboť prý je dostatečně obdařen pozemskými statky a také vhodných kandidátů z Čech prý je nedostatek.

Rorauovi pozdější protivníci jej však obvinili, že ani nevyčkal jmenovací listiny, a už v domě vypáčil jednu bednu, v níž měl Medzbor uschovány věci hospice, a že z ní pobral a zničil listiny a privilegia i akta procesů, jež se týkala jeho vlastních provinění.

Tak v předvečer svátku svatého Václava roku 1455 prý s vůlí všech členů českého národa a bez protestů byli Rorau a Hoppe uvedeni v držení hospice za přítomnosti notářů a svědků, většinou německých kuriálních úředníků a Jana Běloše, Mikuláše z Otmuchova, faráře Václava u svatého Pavla v Římě, jako zástupce českého národa, který také nečinil námitek. Hned byl sepsán inventář zařízení domu a pak byly oběma novým správcům předány klíče před zástupci chudých českého národa. Z inventáře vyplývá, že dům neoplýval cennostmi. Byly to většinou předměty denní potřeby. Bedna s porouchaným zámkem pak byla otevřena 23. prosince 1455 pod záminkou, že jsou v ní předměty potřebné pro vánoční bohoslužby. Stalo se to za přítomnosti přísežných bratří českého národa, faráře Václava a Matyáše Bedřicha z Loučína a starších zástupců ostatních bratří bydlících v domě, notáře a jiných svědků, veskrze německých kleriků, a hned byl pořízen i seznam věcí, mezi nimi i krabice s listinami.

(Pokračování)

POVOLANIE

Nebezpečie
povedalo Veľkorysosti:
"Vezmi si ma so sebou,
a stanem sa tvojím manželom,
budeme kráčať spolu,
budeme sa mať radi
a z našej lásky sa zrodí Odvaha."
Bola to šťastná dvojica.
Narodilo sa túžené dieťa.
Vďaka nemu vykonali veľké veci,
objavili neznáme kraje,
získali toľké srdcia;
vytvorili kráľovstvo,
kráľovstvo lásky.

Je to pozvanie.
Pozvanie, plné nebezpečia,
pre veľkorysú mládež,
čaká na odvážnu odpoveď:
Ešte je tu niekto,
kto hľadá a kráča
ku kráľovskej lásky.

Preklad Marián Gavenda

Hranica dvoch svetov.

Zastal som pri dome, ktorý delil *dva svety*. Klasický starý dom vo veľkom meste, tvoril svet zmodernizovaný na pravej strane s nervozitou a sebectvom, a nevšedne kľudné prostredie vidieku. Stál som presne na hranici, bez pasu a udivený javom nerovnováhy. Kým jedni hnali na plný plyn, nadávali, že nestihnú zelenú, druhí sedeli kľudne pri otvorenom okne a popíjali chladné pivo, spolu s pizzou, pri nudnom filme.

Na hranici sa z diaľky približoval muž, nebol to colník. Blížil sa tak strašne pomaly, že i lístie zo stromov ho predbiehalo. Áno, bol to starší páter, ktorý sa s kapsou v ruke vracal zo svätej omše. Na pozdrav neodpovedal, chcel byť na hranici čo najnenápadnejší, asi mal bohaté skúsenosti. Nechcel prekaziť pekný večer, ani jedným v tempe svojou starobou ani druhým svojimi prikázaniami, morálnymi poučkami, ktoré patria len do kostola. Bol taký starý, že určite pamätal, keď stavali túto hranicu. Prečo, je to veľmi jednoduché. Stačí si otvoriť noviny, pozrieť televíziu a vidíme počet mŕtvych, okradnutých, znásilnených... Oddelili sme svet tempa a blahobytu a medzi ne sme dali hranicu, keby niekomu nevyhovoval ani jeden spôsob, musí odstúpiť.

Je spokojný, veď mu predsa ostala hranica. Spokojnosť vidieť z jeho tváre. Nepotrebuje ani jedno ani druhé. Predsa všetko vo svojom živote stihol, zasvätil svoju dušu Bohu a blahobyt ho čaká vo večnej blaženosti.

Azda by to všetko robil, keby Kristus neexistoval? Napadlo ma, keď zachádzal za strom. Či to všetko nepramení z jeho veľkej viery a odovzdanosti sa do rúk Boha? Či by vydržal bez pokornej viery nápor tempa života alebo rodinného kozubu? Či by to všetko malo význam bez Ježiša Krista?

Ale *Kristus žije*, preto si on zvolil tú strednú hranicu. Zašiel pomaly, ale šťastne, s večným životom...

Roman Malych

ČO S NESÚSTREDENOSŤOU PRI MODLITBE ?

Svätý Ignác raz takmer zvolal: "My ani netušíme, čo by z nás Boh urobil, keby sme nechali jeho milosť do nás vstúpiť..." Najčastejšie sa to týka chvíľ modlitby. Už i medzi africké príslovia sa dostala naša skúsenosť s modlitbou. Jedno z nich hovorí: "*Boh nás často navštevuje, ale väčšinou nie sme doma*". Áno, dotýka sa problému roztržitosti pri modlitbe. Kto z nás by ho nepoznal?! A hoci nás doprevádza a bude doprevádzať snáď po celý život, predsa cítime, že sa s ním nemôžeme zmieriť, ak chceme, aby naša modlitba bola hodná Boha, s ktorým v nej chceme hovoriť, a osožná pre nás. Možno nám v tomto stále sa opakujúcom

zápase môže poslúžiť "desatoro", desať rád proti roztržitosti, ktoré prináša Francúz Andr Svre vo svojom praktickom dielku "Modliť sa dnes". Hovorí:

1. **Nepovažujte za modlitbu to, čo je jedoducho vnútorný film.** Modliť sa znamená skutočne sa modliť. Niektoré rady, ako: *neznepokojujte sa vašimi roztržitosťami*, treba dotiahnuť ďalej, inak ohrozujeme serióznosť našej modlitby.

2. **Nevstupujte do modlitby v stave roztržitosti.** Urobte vedomý krok, ozaj "*vstúpenie*" do modlitby - uvedomením si Božej prítomnosti.

3. **Venujte pozornosť aj polohe vášho tela.** Vyjadruje Bohu i vám vašu vôľu modliť sa. Vhodnou polohou sa nemyslí poloha, v ktorej sa cítime čo najpohodlnejšie. Mnohí sa skúsenosťou presvedčili, že poloha, ktorá najlepšie zodpovedá postoju pred Bohom je tá, pri ktorej máme chrbticu vzpriamenú. Je to účinný prostriedok proti roztržitosti. Vyskúšajte ho.

4. **Prijať naše ťažkosti so sústredenosťou,** ktoré žiaľ takmer stále doprevádzajú našu modlitbu. Modlíme sa to vždy my, takí, akí sme. Trochu pokory ani v tomto prípade nie je na škodu.

5. **Na škodu nie je ak si poslúžime modernými radami psychológov na získanie väčšej uzobranosti.** Reagujú na neurotizmus, roztrieštenosť a povrchnosť - ktoré sú tiež veľmi moderné.

6. **Počas modlitby je najvhodnejšia stratégia: "prítomnosťou proti prítomnosti".** Aby sme mohli zachytiť, prijať to, čo nám Boh v modlitbe chce dať, musíme vnímať, byť naplnení jeho prítomnosťou. Táto Božia prítomnosť sama zatieni, vytlačí naše roztržitosti. "Chceš, aby som ťa naplnil, a už si plný", hovorí aj nám Boh ústami sv. Augustína. Hovoriť si: **"Nechcem byť roztržitý!"** nesie so sebou riziko, že sa na to, čo nás vyrušuje, sústredíme ešte viac. Kým povedať si: **"uvedomujem si tvoju prítomnosť, Pane"**, napĺňa nenásilne miesto, ktoré predtým patrilo roztržitosti. Nie vyprázdňovať sa, ale napĺňať.

7. **Nikdy sa nedať odradiť od modlitby, akékoľvek by boli naše roztržitosti.** Zanechať predstavu "ideálnej" modlitby. To, čo je v každom prípade najdôležitejšie je vôľa, **"chcieť sa modliť"**. Pán od nás čaká práve túto vôľu. Zotrvať a poctivo sa snažiť o uvedomenie si dvojitej prítomnosti, Božej a našej - Boh a ja. V porovnaní s touto úpornou snahou pokušenia a roztržitosti sú len drobnou biedou, ktorá nám dáva príležitosť vyznať: "Vidíš Pane, za čo viac ťa považujem, než toto všetko!"

8. **Objaviť svoj vzdych, silnú myšlienku, ktorá nám pomôže znovu si živo uvedomiť Božiu prítomnosť.**

9. **Zveriť Bohu svoje starosti.** Môžu byť veľmi oprávnené, napríklad choroba dieťaťa a podobne. Ale často aj prejavmi našej sebalásky a nedostatočnej dôvery v Boha. Vo všetkých takýchto prípadoch si povedzme: Tento čas modlitby darujem úplne Bohu a verím, že on mi potom pomôže v mojich ťažkostiach.

10. A desiata je rada sv. Františka Saleského: **Aj keby ste počas modlitby nerobili nič iné, len vždy znova brali vaše srdce a kládli ho vedľa Pánovho, a aj keby sa toľko krát, koľko krát ho tam dáte, opäť vzdialilo, čas takejto modlitby bude aj tak prežitý dobre.**

Marián Gavenda

ZÁKLAD PRIATEĽSTVA.

Po láske najfrekventovanejšia téma je práve *priateľstvo*. Bez neho si život nevieme vôbec predstaviť. A predsa, podobne ako láska, dokáže sklamať aj priateľstvo, ktoré stojí na nesprávnych základoch. Tým základom sú väčšinou ľudia. Ľudské vlastnosti, ktoré nám vyhovujú, záujmy, postavenie v spoločnosti, štýl života... Po určitej dobe to zovšednie, hľadá sa niečo viac a to nedokážeme, kým pozeráme očami hmoty. Na tejto križovatke prichádza koniec. Stop, hádka, koniec. Končí sa jedno tzv. *"priateľstvo"*.

Ešte je tu iná možnosť, ktorá zaručene nesklame. Nájsť na začiatku v priateľstve Krista, nie človeka, ale Krista. Nemyslieť na to, že ten človek je taký a taký. Mať Ježiša medzi sebou. Môže prísť morská vlna, môže prísť víchrica, Boží základ udrží. To je priateľstvo, ktoré existuje navždy.

Stavať na lacných ľudských základoch. to je hlúposť. Ale Božie, večné základy sa nedajú zničiť. Nuž vyberne si. Sklamanie z ľudí, alebo radosť z Boha.

Človek dokáže zraniť ľahko a tvrdo. Nedokáže opravdivo milovať. Hľadá v tom špekuláciu a využívanie.

Boh pomáha a miluje. To je priateľ. A že je v každom, len ho treba nájsť, vyplýva z Písma.

Roman Malych

POD JEDNOU STRECHOU...

V pápežskom kolégiu Nepomucenum žijú predstavitelia rôznych národností. Dnes Vám chceme predstaviť komunitu

SEDES SAPIENTIAE.

Požiadali sme otec Thomasa Kuffela, ktorý je členom spoločnosti, aby nám o nej niečo povedal:

"Našu Spoločnosť Oblátov Múdrosti / Sedes Sapientiae / založil msgr.John F. Mc Carthy roku 1979, aby živila vrúcnu lásku k Ježišovi skrze Pannu Máriu, šírila a zveľaďovala učenie Cirkvi vo svetle jej dogmatickej, morálnej a mystickej tradície. Obracajúc sa k Panne Márii s prosbou o pomoc,denne prežívame radosť a nádej, akú zakúsili apoštoli v prvú Veľkonočnú nedeľu.

V našom povolaní k svätosti nás Boh Otec vyzýva, aby sme sa zjednotili so srdcom Ježišovým - Večnou Múdrosťou, skrze nepoškvrnené srdce Panny Márie - Stolicu Múdrosti. Naši kňazi umocňujú svoj kňazský život a pôsobenie neustálym štúdiom učenia Cirkvi a prameňov Božieho zjavenia. Snažíme sa osvojiť si smernice II. Vatikánskeho koncilu a aplikovať ich v súčasných podmienkach s prihliadnutím na tradíciu, z ktorej koncil vychádzal.

Naše spoločenstvo je malé - má iba 14 členov - a je zamerané na misie. Máme dve misie v karibiku. Otec Brian Harrison O.S. pôsobí na Katolíckej univerzite Ponce v Portoriku. Druhá misia je na ostrove Granada pri pobreží Venezuely. Náš diakon, Timothy Svea (toho času v Nepomucene - pozn. red.) bude po kňazskej vysviacke pôsobiť v diecéze Anapolis v Brazílii. A potom, pochopiteľne, pôsobíme aj v Spojených Štátoch.

Sme vďační, že môžeme bývať v Nepomucene. Otec rektor, msgr. Karel Vrána, k nám bol vždy veľmi láskavý, cítime sa u vás dobre.

Prajeme vám všetko najlepšie a nech Matka Božia bdie nad Cirkvou u vás doma v týchto ťažkých časoch."

Róbert Urland

KAŽDÝ DEŇ JE DAR

V každom ráne je celý deň,
ktorý prijímame z Božích rúk.
Boh nám dáva deň,
ktorý pripravil
On sám a práve pre nás.
Niet v ňom ničoho ani priveľa,
ani primálo,
nič bez zmyslu,
nič zbytočné.
Je to majstrovské dielo dňa,
ktoré ku nám prichádza a
ponúka sa nám, aby sme ho žili.

My naň pozeráme
ako na jednu stránku z denníka,
označenú dátumom a mesiacom.
Prijímame ho naľahko,
ako kúsok papiera.
Ak by sme sa mohli
povzniesť ponad svet a vidieť,
ako sa tento deň pripravuje
a rodí z hĺbky storočí,
pochopili by sme hodnotu
jedného obyčajného ľudského dňa.

M.Delbrel

Kronika

Vážení čtenáři,

s novým vydáním Brázdy přinášíme pro Vaši zajímavost přehled událostí tak, jak je život v Nepomucenu nabídl nám, kteří v koleji trávíme čas našich studií. A protože kronika minulého čísla Brázdy končí událostmi listopadových dnů, pokračujeme právě od tohoto období.

25. listopadu začal v Římě synod evropských biskupů, kterého se zúčastnili i zástupci z našich zemí. V neděli 1. 12., jež ohraničovala začátek adventu, zavítali otcové biskupové mezi nás, kteří jsme právě absolvovali rekolekci vedenou P. Klimovičem, SDB a zaměřenou na správný vstup do tohoto období. Otec biskup R. Baláš spolu se slovenskými seminaristy slavil mši sv. ve vatikánském rozhlase a Otcové biskupové M. Vlk, J. Koukl a V. Cikrle s česky mluvícími seminaristy nedělní liturgii v kolejní kapli. Potom ve zbytku dopoledne nám povyprávěli o dosavadním průběhu synodu a vyslechli několik návrhů a poznámek k současné situaci Nepomucena.

5. prosince přijeli slavit s naší komunitou mši sv. Otcové biskupové Tondra a Baláž. O den později jsme se realizovali v oslavě svátku sv. Mikuláše. Po večeři za účasti početných hostí proběhlo ve velkém salónu klání na poli divadelním, hudebním i vědeckém, které se protáhlo do hluboké noci.

15. prosince oslavil mší svatou v kolejní kapli 10. výročí kněžského svěcení P. Karel Simandl.

Vánoční prázdniny prožila většina z nás návštěvou domovů nebo přátel v Itálii. Hned po jejich skončení jsme byli zápisem na zkoušky upozorněni na potřebu věnovat se poněkud více studiu. Ještě než jsme rozjeli naplno poslední fázi přípravy k úspěšnému překonání této nepříliš příjemné procedury, věnoval nám Mons. Medový sobotní čas pro povánoční rekolekci.

A po pár dnech se už postupně ubíráme s očekáváním toho nejhoršího k univerzitě. Výsledky zkoušek však potěšily každého z nás a překonaly (zřejmě zásluhou zkoušejících profesorů) vysoko očekávání.

Dny zkouškového maratónu zpestřila návštěva Otců biskupů Graubnera, Koukla, Radkovského a Otčenáška, jenž v průběhu společné slavené mše svaté v neděli 9. 2. oznámil jmenování našeho Otce rektora Mons. K. Vrány sídelním kanovníkem královéhradecké kapituly.

Na několik dní zavítala do koleje skupina pracovníků Československé televize, která zde natáčela záběry pro dokument o kardinálu Beranovi.

Vyvrcholením celého prvního semestru se stala mše svatá na svátek sv. Cyrila a Metoděje v bazilice sv. Klimenta v podvečerních hodinách pátku 14. února, kterou sloužil kard. Josef Tomko a při níž se Nepomucenu dostalo cti zajistit služby u oltáře a zpěv. Následující den nás v koleji navštívil Otec arcibiskup Ján Sokol. Po mši svaté jsme strávili příjemné dopoledne v besedě s ním, mimo jiné o situaci a potřebách církve v ČSFR.

Začátek druhého semestru byl poznamenán odjezdem Otce rektora a Mons. Polce do Prahy, kde oba přednášejí posluchačům teologické fakulty.

Konec února nám připravil dvě nezapomenutelné chvíle: 23. 2. přijal službu lektora Stano Košč z rukou Otce biskupa D. Hrušovského, který o týden později, 29. února vysvětil na jáhna Miro Varša. Tohoto svěcení se zúčastnilo na 30 kněží a hojný počet dalších hostů.

Vstup do březnových dnů obrací pozornost k blížícímu se období postu. Posledním výkřikem bujarého veselí byl karneval, pořádaný v pondělí 2. 3. v jídelně koleje. Přes skromné vybavení se představily různé masky, jež svědčí o vynalézavosti jejich tvůrců.

A pak již přichází doba postní motivovaná rekolekcí P. T. Špidlíka o hříchu. Díky P. J. M. Veselému, O. P. jsme mohli navštívit podzemí baziliky sv. Petra ve Vatikáně se

zajímavým a obsáhlým výkladem a vidět hrob prvního z apoštolů, sv. Petra. P. Veselý k tomuto tématu uspořádal navíc besedu spojenou s promítáním diapozitivů z výzkumů v podzemí chrámu sv. Petra a jeho okolí. Zajímavé bylo též setkání s P. Karlem Skalickým o perspektivách studia v Římě, o tom, na co je dobré se zaměřit v rámci studia univerzity a o dalších zajímavostech.

Velikonoční prázdniny uběhly jako voda a vrásky na tvářích mnohých z nás věštily neúprosnost časového vektoru, který se neustále zřetelnéji posunoval k svátku Nanebevstoupení Páně, jímž začalo letní zkouškové období. Přes tuto skutečnost jsme prožioi krásné sobotní odpoledne 6. června při závěrečném duchovním pozastavení se, jež bylo zakončeno mší svatou z vigilie svátku Seslání Ducha svatého.

Ostatní dny byly zaměřeny převážné jiným směrem. Zvlášté 20 adeptů na úspěšne zvládnutí "perikula" u prof. Stelly sledovalo den ze dne výsledky kurzu svých spolutrpitelů... Někteří slyšeli při ohodnocení i skoro zázračné "nove su dieci", méně šťastní jedinci odcházeli s pozdravem "arrivederci".

Ti, co zkoušky proběhli během prvních dvou týdnů, přišli o možnost přebývat pod společnou střechou s českomoravským sborem biskupů, kteří v Nepomucenu bydleli při své návštěvě Svatého Otce "ad limina".

Ruch v koleji ustal až nástupem července. Jen několik dobrých duší v tichosti pracovalo na tom, abychom se mohli vrátit do domu zářícího čistotou a s fungujícím zařízením.

Během prázdnin byl vysvěcen na jáhna Pavol Linet a mnozí z nás přijali různá ministeria.

26. září, v první ze dvou dnů našeho plánovaného návratu do koleje, navštívil Nepomucenum nuncius Svatého stolce v Itálii kardinál Laghi. Při mši svaté v kapli, kterou se podařilo zaplnit kromě již přítomných studentů i vydatnou pomocí sestřiček, pan kardinál připomněl potřebu důkladné formace, a to lidské, intelektuální, duchovní i pastorální. Po mši svaté následovalo ještě krátké setkání v salónu koleje.

O svátku sv. Václava jsme spolu s četnými hosty zahájili nový akademický rok. Mši svatou sloužil Otec rektor Mons. Karel Vrána. Posíleni vědomím ochrany našich patronů i slovy povzbuzení Otce rektora, ponořili jsme se do tichosti exercicií pod vedením P. Jiřího Sýkory, SJ. Ještě se vyřídily některé záležitosti chodu koleje a naší legální přítomnosti na univerzitách a k poloviné října se 32 seminaristů, 2 jáhnové a 10 kněží ubírá na první přednášky.

Vidíte, vážení čtenáři, že kolej žije. Občas sice skončí životnost některých částí již skoro muzejního rozvodu elektřiny či vody, jindy v důsledku statických pohybů budovy (připomínající loď s několika jezírky v podpalubí) je třeba znovu položit dlažbu na místě, kde původní nenašla dost prostoru pro držení svojí dosavadní rozprostranénosti, ale to jsou záležitosti nezabraňující v podstatné míře naší existenci. Navíc v některých záležitostech pomáhají diecéze v Československu, aby se nemusely tolik vyprazdňovat kapsy devizové. A když i to nestačí, najde Boží prozřetelnost nějakou další cestu.

Snad se mi podařilo aspoň v základních rysech načrtnout náš život zde v Římě.

Děkujeme za vaše modlitby i jinou pomoc a přejeme pěkný závěr církevního roku spojený s krásným vstupem do doby adventní.

Vaši v Nepomucenu.

Italsky levně a kvalitně?

Jazykovou příručku "Italština do kapsy" s podtitulem "LEVNĚ - RYCHLE - KVALITNĚ" vydalo již jako 2. vydání v roce 1991 vydavatelství Ro-To-M, Bučovice II, Slovenská 172. Na 110 stránkách kapesního formátu je zhuštěně prezentována základní konverzace (1000 slovíček, 900 vět) a velmi stručný přehled mluvnice. Příručku by bylo možno doporučit pro ty, kdo italsky neumějí a chtějí se rychle naučit pár základních výrazů a frází, přičemž jim na nějaké té chybě nezáleží. Protože těmi chybami se to v příručce jen hemží, kdo už něco zná a je pozorný, najde je téměř na každé stránce. Takže o kvalitě se dá pochybovat. Cena 20 Kčs za útlý sešit o 110 stranách - je to málo nebo moc? To posuďte sami. (Pro srovnání: Kapesní příručka "Česko-italská konverzace", vydaná v SPN Praha v roce 1972, která má 300 stran a je bez chyb, stála 11,- Kčs). Rozhodnete-li se přesto příručku koupit svým příbuzným a známým, kteří pojedou do Itálie, opravte jim nejprve ty chyby. Nečekejte, až sami objeví, jaký zmetek jste jim darovali.

Eduard Krumpolc

CHVÍĽOČKU.

Prosím, **chvíľočku** *sa tu zastavte! Áno, dobre čítate, tu na tomto mieste. Chcem vám len povedať, že sa hrám na skovávačku a je to dobré a zábavné. Viem, že toho máte veľmi veľa a času veľmi málo. Ale ja vám nič nechcem dať navyše, chcem vám pomôcť, chcem vám natiahnuť čas. Skúste chytiť jeden koniec a ja tu druhý... Tak čo? Pravidlá tejto hry sú veľmi jednoduché. Však?*

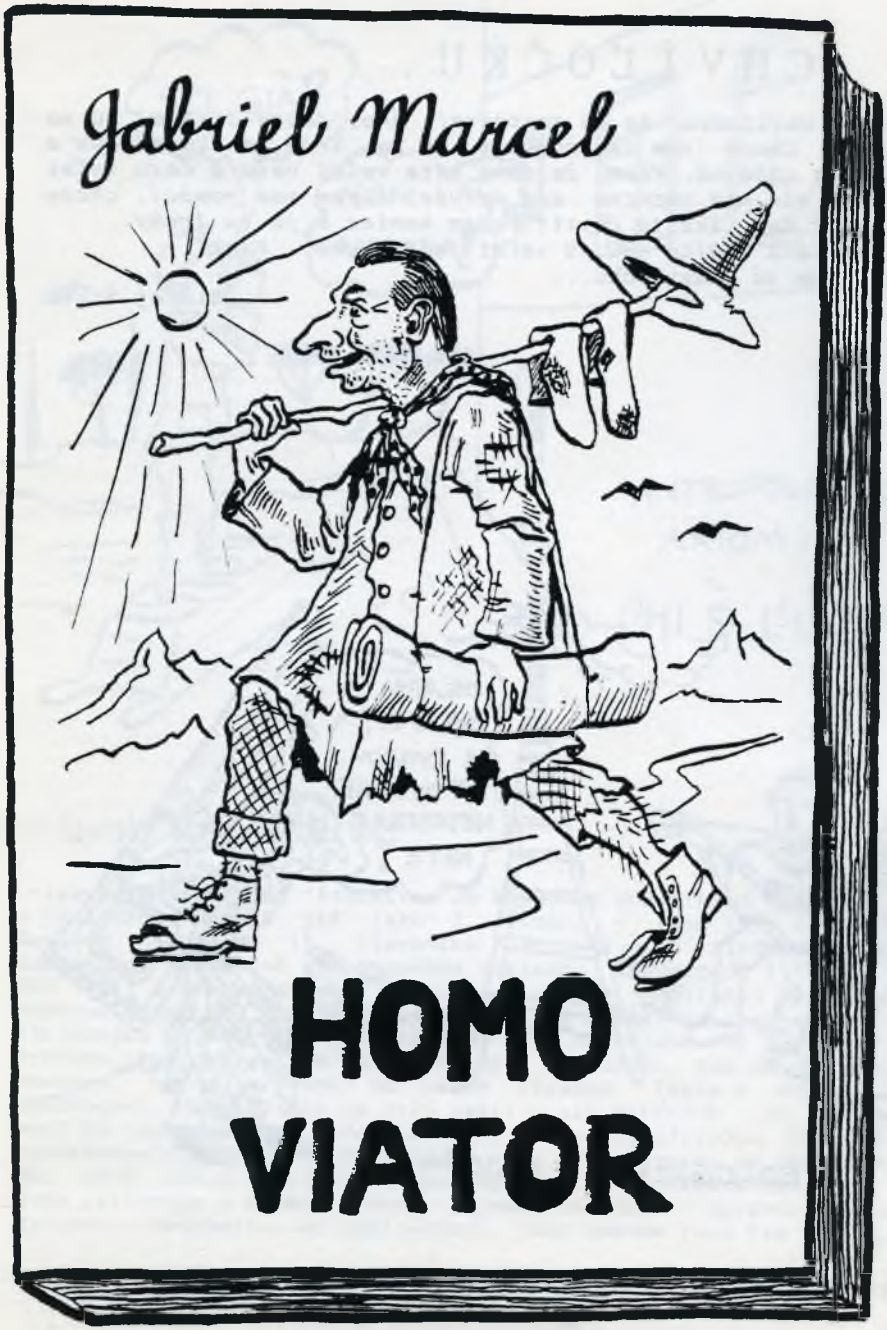
Vďaka vám za **chvíľočku**...

Blažej Štrba

TEOLOGICKÝ AXIOM

Přečtěte si:

Dobrou knihu, kdo ji najde?

Vzácnější je nade všechny perly. Srdce bohologa* na ni spoléhá, o zisk nemá nouzi. Přináší mu jenom prospěchu, nikdy škodu, po všechny dny svého života...

Vliv a čest je její oděv, s úsměvem hledí vstříc budoucnosti. Svá ústa otvírá v moudrosti a na jazyku má vlídné poučení... Doprejte jí z výdělku jejích rukou!

*či theologe

Proto vás prosíme, zkontrolujte laskavě své knihovny, zda se do nich omylem nezatoulala kniha s razítkem Pontificio Collegio Nepomuceno!

Knihovníci

DELECTARE
IN
DOMINO